

Vlaams
Parlement

ingediend op **778** (2015-2016) – Nr. 2
29 juni 2016 (2015-2016)

Verslag

namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
uitgebracht door Björn Rzoska

over het voorstel van decreet

van Tinne Rombouts, Miranda Van Eetvelde, Lionel Bajart, Marius Meremans,
Caroline Bastiaens en Bart Nevens

houdende wijziging
van de Vlaamse Codex Fiscaliteit
van 13 december 2013,
wat de vrijstelling van onroerende voorheffing
voor jeugdwerkorganisaties
en jeugdverblijfcentra betreft

Samenstelling van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting:

Voorzitter: Jan Hofkens.

Vaste leden:

Matthias Diependaele, Jan Hofkens, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Grete Remen, Paul Van Miert;
Jenne De Potter, Katrien Schryvers, Koen Van den Heuvel, Peter Van Rompuy;
Willem-Frederik Schiltz, Bart Somers;
Jan Bertels, Joris Vandenbroucke;
Björn Rzoska.

Plaatsvervangers:

Piet De Bruyn, Annick De Ridder, Andries Gryffroy, Peter Persyn, Axel Ronse, Kris Van Dijck;
Robrecht Bothuyne, Dirk de Kort, Ward Kennes, Katrien Partyka;
Rik Daems, Marino Keulen;
Michèle Hostekint, Güler Turan;
Wouter Vanbesien.

Documenten in het dossier:

778 (2015-2016) – Nr. 1: Voorstel van decreet

INHOUD

I.	Inleiding	4
II.	Toelichting door de eerste indiener Tinne Rombouts	4
III.	Advies van de Vlaamse Jeugdraad toegelicht door Dries De Smet	6
	1. Algemeen oordeel	6
	2. Verduidelijking van gebruikte termen	6
	3. Goede overgangsregeling	7
	4. Eenzelfde uitzondering voor jeugdgroepen en jeugdverblijven in Brussel	7
	5. Zorg voor een efficiënte gegevensverzameling	7
	6. Beperk de administratieve last	7
	7. Informeer de jeugdwerkorganisaties en jeugdverblijven	7
IV.	Bespreking	8
	1. Tussenkost van Miranda Van Eetvelde	8
	2. Tussenkost van Tinne Rombouts	8
	3. Tussenkost van Joris Vandenbroucke	9
	4. Tussenkost van Björn Rzoska	9
	5. Tussenkost van Willem-Frederik Schiltz	9
V.	Artikelsgewijze bespreking en stemmingen	9
	Gebruikte afkortingen	10

I. Inleiding

Op 28 juni 2016 besprak de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting het voorstel van decreet van Tinne Rombouts, Miranda Van Eetvelde, Lionel Bajart, Marius Meremans, Caroline Bastiaens en Bart Nevens houdende wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat de vrijstelling van onroerende voorheffing voor jeugdwerkorganisaties en jeugdverblijfcentra betreft (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 778/1).

II. Toelichting door de eerste indiener Tinne Rombouts

Tinne Rombouts wijst op het belang van het voorstel voor het jeugdwerk. Lokalen van erkend jeugdwerk genieten in Vlaanderen al meer dan vijftig jaar van een vrijstelling op de onroerende voorheffing. Dit werd vastgelegd in artikel 12, §1, en artikel 253, 1°, van het wetboek van de inkomstenbelastingen. Dit werd door de Vlaamse overheid verduidelijkt in de circulaire over de vrijstelling van onroerende voorheffing voor onroerende goederen bestemd voor onderwijs. Sinds enige tijd zijn er echter klachten van erkende jeugdorganisaties zoals speelpleinen en jeugthuizen, dat de Vlaamse Belastingdienst de vrijstelling niet meer automatisch aanvaardt. Minister Gatz bevestigde dat in een antwoord op een vraag om uitleg van An Christiaens van 9 juli 2015 (*Vragen om uitleg* VI.Parl. 2014-15, nr. 2735).

Met dit voorstel van decreet wensen de indieners te vermijden dat elke jeugdorganisatie afzonderlijk en jaarlijks een bezwaarschrift moet indienen bij de belastingadministratie. De vrijstelling moet immers elk jaar opnieuw worden aangevraagd via een voor jeugdwerkers ingewikkelde procedure. De indieners knopen daarbij uitdrukkelijk terug aan bij de initiële intentie van de wetgever door de oorspronkelijke maar inmiddels verouderde bepalingen aan te passen aan de huidige gebruikte decretale terminologie. Hierdoor wordt de uitzonderingsmaatregel duidelijk afgebakend, wat interpretatie door de belastingdiensten overbodig maakt. Om te bepalen wat jeugdwerk is, wordt gerefereerd aan de Vlaamse decreten betreffende het jeugdwerk. Het komt immers de Vlaamse wetgever toe om te bepalen welk jeugdwerk wordt erkend en gesubsidieerd én dus ook vrijgesteld kan worden van de onroerende voorheffing.

De indieners koppelen de vrijstellingsregeling aan een erkenning en/of subsidiëring in het kader van het Vlaamse decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid. Voor alle jeugdwerkorganisaties, erkend of gesubsidieerd onder het decreet Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid en hun lokale afdelingen verloopt de aanvraag vanaf dit jaar automatisch via de digitale kaart jeugdruimte. De koepels van het jeugdwerk stuurden hun lokale afdelingen een gepersonaliseerde onlinevragenlijst over de ligging en kenmerken van hun gebouw(en). Ook jeugdwerkorganisaties actief op Vlaams niveau zonder lokale afdelingen kunnen aanspraak maken op een vrijstelling van onroerende voorheffing. Zij kregen daarvoor van De Ambrassade een persoonlijke link naar de enquête voor de digitale kaart jeugdruimte.

Voor de bepaling van wat lokaal erkend jeugdwerkinitiatief is, verwijzen de indieners naar artikel 9, §3, van het decreet van 20 januari 2012: "Als lokaal jeugdwerkinitiatief wordt een werking beschouwd die zoals blijkt uit haar doelstellingen en handelingen aan jeugdwerk doet en waarbij het merendeel van de deelnemers uit een of een beperkt aantal aangrenzende gemeenten komt.". Voor de inventarisering van dit lokaal jeugdwerk stelt er zich evenwel een praktisch probleem. Sinds de grondige aanpassing van het Vlaamse decreet over het lokaal jeugdbeleid in juli 2015, is de bevoegdheid voor de erkenning en subsidiëring van lokaal jeugdwerk overgeheveld naar de lokale besturen en heeft

de Vlaamse overheid dus geen overzicht meer van lokaal erkend jeugdwerk. Via een eenvoudige administratieve procedure wordt aan de lokale besturen gevraagd te attesteren welke jeugdorganisaties en jeugdinstanties op hun grondgebied erkend zijn op basis van artikel 9, §3, van het decreet van 20 januari 2012 en dus in aanmerking komen voor de vrijstellingsregeling. Met die attesten kan de Vlaamse overheid dan een databank aanleggen van de erkende lokale jeugdwerkinitiatieven.

De indieners wijzigen de bepalingen over de vrijstelling voor vakantiehuizen voor kinderen omdat ook die aanleiding gaven tot fiscale geschillen. Ze wijzen hierbij uitdrukkelijk op het arrest van het Hof van Beroep in Gent van 23 juni 2009. Daarin wordt uitspraak gedaan over een geschil tussen het Centrum voor Jeugdtoerisme en de Vlaamse Belastingdienst. De rechter verwijst in zijn arrest naar de parlementaire besprekingen van begin jaren zestig om de bedoeling van deze fiscale uitzonderingsmaatregel te achterhalen: "Deze wetshistoriek leert dat de wetgever met 'vakantietehuizen voor kinderen en gepensioneerden' instellingen bedoeld heeft met een sociaal en cultureel doel. Het valt op dat in de verantwoording van het amendement dat uiteindelijk werd goedgekeurd uitdrukkelijk sprake is van vakantietehuizen die zowel kinderen als gepensioneerden 'opnamen'. De woordkeuze is duidelijk gemaakt binnen de maatschappelijke context die bestond in 1962. De rechtspraak moet de wet uitleggen op een wijze dat wordt rekening gehouden met de maatschappelijke evolutie. De vakantietehuizen voor kinderen en gepensioneerden die de wetgever op het oog had, zijn ondertussen verdwenen (althans in de zin dat ze zowel kinderen en gepensioneerden opnamen). In die tijd was het sociale leven veel minder uitgewerkt en zeker voor een belangrijk deel van de bevolking minder toegankelijk. De leerplicht gold slechts tot 14 jaar en er werd nog op zaterdag gewerkt en naar school gegaan. Tegen die achtergrond was 'vakantie voor kinderen' in wezen een wijze om de schoolgaande jeugd de mogelijkheid te bieden zich elders dan in school en thuis of zelfs op het werk te ontspannen. Het was een middel om iets anders te doen dan op school, op het werk of thuis. Vakantie in de bedoelde tehuizen was vakantie in groep (samen met anderen) en had dus een sociaal doel, terwijl er ook oog was voor cultuur (bijv. toneel, film, enz.). De indiener van het amendement kaderde het zelfs in het 'gezinsbeleid' wat allicht verwees naar het feit dat er toen veel grote gezinnen waren die meestal niet de middelen hadden om samen op vakantie te gaan. In 1962 bestond voor wie behoorde tot de leeftijd van de schoolgaande jeugd geen of nauwelijks ontspanning in de week, verlengde weekends, competitiesport, popfestivals, enzovoort. De wetgever was duidelijk bezorgd om de discriminatie die bestond tussen instellingen met een sociaal en cultureel doel omdat sommigen wel vrijstelling van grondbelasting genoten en andere niet. De verwijzing naar 'soortgelijke weldadigheidsinstellingen' bleef gewoon staan zodat het overigens niet de bedoeling van de wetgever kan geweest zijn om de toegevoegde bestemming zeer strikt uit te leggen. Door de toevoeging gold de vrijstelling voortaan dus ook voor 'vakantietehuizen voor kinderen en gepensioneerden en soortgelijke instellingen'. Rekening houdend met de hoger vermelde sociohistorische aspecten, moet het begrip 'kinderen' niet eng geïnterpreteerd worden maar is bedoeld 'de jeugd uit de leeftijdsgroep van de schoolgaanden'. ... Ook het begrip 'vakantie' moet breder worden uitgelegd dan alleen de periode waarin er geen school is. Dat de gebouwen ook voor bosklassen, plattelandsklassen, bezinningsdagen, stages en schoolreizen kunnen worden afgehuurd is geen beletsel ook al gaat het in dat geval om gebruik tijdens de uren in het schooljaar; hoewel dergelijke meerdaagse activiteiten met klassen kaderen in het pedagogisch project, is de ongedwongen sfeer die er heerst essentieel: de leerlingen zijn weg van school."

Om een grotere rechtszekerheid te creëren voor deze categorie van vrijgestelden en geschillen te vermijden, worden sociaal-toeristische verblijven met het label 'jeugdtoerisme' voortaan automatisch vrijgesteld.

De financiële weerslag van dit voorstel van decreet is positief aangezien de Vlaamse belastingadministratie niet meer moet investeren in bezwaarprocedures en rechtszaken. Ook voor het jeugdwerk is dit uiteraard een goede zaak omdat het zijn subsidies kan investeren in werking in plaats van in onterechte belastingen of administratieve bezwaarprocedures. Het verlies aan fiscale inkomsten voor het Vlaamse Gewest is minimaal want dergelijke fiscale inkomsten waren nooit bedoeld om geïnd te worden gelet op de doelstelling van de wetgever bij het bepalen van deze vrijstellingsregeling.

Door dit voorstel van decreet zal voortaan elk lokaal én Vlaams jeugdwerkinitiatief automatisch vrijgesteld zijn, voor zover de nodige gegevens aan de Vlaamse Belastingdienst worden bezorgd. Dit betekent een aanzienlijke administratieve verlichting. De Ambrassade klaagde de ingewikkelde procedure al aan in zijn brochure over regulitis. Verminderen van regeldruk en administratieve verlichting is een expliciete doelstelling (3.2.2) in het Vlaams Jeugd- en Kinderrechtenplan. Het sluit aan bij de doelstelling van de Vlaamse Regering om meer vertrouwen te geven aan burgers, bedrijven en organisaties. De huidige bezwaarprocedure blijft van kracht voor die dossiers waarvan de vrijstelling niet op voorhand werd toegekend.

III. Advies van de Vlaamse Jeugdraad toegelicht door Dries De Smet

Dries De Smet legt uit dat de Vlaamse Jeugdraad het officiële beleidsadviesorgaan van alle kinderen, jongeren en hun organisaties is. Voor meer informatie verwijst hij de leden door naar de website en de sociale media.

1. Algemeen oordeel

De jeugdwerkinfrastructuur en de jeugdverblijven zijn al sinds lang vrijgesteld van onroerende voorheffing. De Vlaamse Jeugdraad heeft dan ook een bondig advies over dit voorstel.

Het voorstel van decreet zorgt voor duidelijkheid door de oorspronkelijke wetgeving aan te passen aan de terminologie van het decreet van 2012 en het besluit van de Vlaamse Regering over het Toerisme voor Allen. De eerste drie punten van het advies gaan daarop in, de laatste drie op een eenvoudige vrijstellingsprocedure. De beperking van de administratieve rompslomp is één van de speerpunten van het regeerakkoord.

De Vlaamse Jeugdraad is verheugd over het voorstel en heeft weinig aanmerkingen.

2. Verduidelijking van gebruikte termen

In zijn advies vraagt de Vlaamse Jeugdraad verduidelijking van de termen 'landelijk georganiseerde jeugdverenigingen' en 'lokale afdelingen'. Het begrip 'landelijk georganiseerde jeugdverenigingen' is ambigu omdat het zowel verwijst naar een specifieke categorie van organisaties in het decreet als naar alle organisaties die erkend worden door het decreet. De vorige spreker heeft al verduidelijkt dat het gaat om alle organisaties die erkend worden in het decreet.

3. Goede overgangsregeling

Daarnaast vraagt de Vlaamse Jeugdraad een goede overgangsregeling voor dossiers die de Vlaamse Belastingdienst opgeschort heeft in afwachting van dit voorstel van decreet, voor dossiers waarvoor er een juridische procedure loopt en voor dossiers die afgekeurd werden omdat de indieners door de Vlaamse Belastingdienst niet erkend werden als een vorm van onderwijs, vooral jeugthuizen, speelpleinwerkingen en werkingen voor maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren.

4. Eenzelfde uitzondering voor jeugdgroepen en jeugdverblijven in Brussel

De Vlaamse Jeugdraad adviseert een gelijke regeling voor de Vlaamse organisaties, jeugdgroepen en jeugdverblijven, actief in Brussel. Nu al kunnen ze een aanvraag tot vrijstelling indienen, maar een regeling als de Vlaamse zou de onzekerheid wegnemen.

5. Zorg voor een efficiënte gegevensverzameling

De Vlaamse Belastingdienst heeft de juiste gegevens nodig om de vrijstelling toe te kennen. Voor jeugdwerkinfrastructuur adviseert de Vlaamse Jeugdraad daarom gebruik te maken van de GIS-databank jeugdruimte, een initiatief van onder andere De Ambrassade en Mediaraven, in samenwerking met de koepels van het jeugdwerk, de Vereniging Vlaamse Jeugddiensten en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten. Voorts vraagt de Vlaamse Jeugdraad de gemeenten op te roepen om vanaf eind 2016 hun gegevens toe te voegen aan deze GIS-databank. Het is in ieder geval belangrijk dat de gegevens gevalideerd worden door de overheid. Voor jeugdverblijven vraagt de Vlaamse Jeugdraad een update van de GIS-inventaris van de jeugdverblijven van Toerisme Vlaanderen (2007).

6. Beperk de administratieve last

Onder het huidige systeem vraagt de Vlaamse Belastingdienst een aantal gegevens die moeilijk te bekomen zijn voor het jeugdwerk, de jeugdverblijven en de gemeenten: het rijksregisternummer van de belastingplichtige en de kadastrale legger die binnenkort zal worden vervangen door het partienummer van het perceel. Daarom vraagt de Vlaamse Jeugdraad het MAGDA-principe toe te passen en de Vlaamse Belastingdienst dus enkel gegevens te laten opvragen die hij niet op een andere manier kan verzamelen.

7. Informeer de jeugdwerkorganisaties en jeugdverblijven

Tot slot vraagt de Vlaamse Jeugdraad het jeugdwerk en gemeenten van het recht op vrijstelling voor het lokaal erkend jeugdwerk te informeren. Hij vindt het positief dat beroep via bezwaarschrift mogelijk blijft. Daarvoor moeten ook jeugdwerkorganisaties en jeugdverblijven waarvan de infrastructuur niet wordt vrijgesteld, goed worden geïnformeerd zodat zij in beroep kunnen gaan.

IV. Bespreking

1. Tussenkomst van Miranda Van Eetvelde

Miranda Van Eetvelde wijst erop dat heel wat van de adviezen van de Vlaamse Jeugdraad in het voorstel van decreet verwerkt zijn. De huidige complexe en onduidelijke regeling inzake de onroerende voorheffing vormt al lang een doorn in het oog van het jeugdwerk. Niet alle rechthebbenden zijn daarenboven op de hoogte. De vrijstelling kan pas worden aangevraagd na betaling, via een procedure of bezwaarschrift, die dan nog vaak juridisch wordt aangevochten.

N-VA heeft met plezier meegewerkt aan dit voorstel dat de administratieve last en de regulitis beperkt en een veralgemeende vrijstelling van onroerende voorheffing van jeugdwerkorganisaties en jeugdverblijfcentra invoert. Voor een automatische vrijstelling is het nodig in kaart te brengen wat erkend is als jeugdwerk. Aan de lokale besturen werd daarom gevraagd te attesteren wat op hun grondgebied erkend wordt als jeugdwerk. De indieners hebben er voorts over gewaakt de bezwaarprocedure te behouden, bijvoorbeeld in het geval dat lokale besturen de gegevens niet doorgestuurd hebben aan de Vlaamse Belastingdienst.

Ze beaamt dat het voorstel een belangrijke stap is, maar dat de marathon nog niet gelopen is. De GIS-databank kan de automatische toekenning van de vrijstelling vergemakkelijken. Het Vlaams Parlement is niet bevoegd voor de infrastructuur in Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Misschien kan de Vlaamse Jeugdraad daar het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest voor aanspreken. Kortom, ze hoopt op een brede steun voor dit voorstel van decreet.

2. Tussenkomst van Tinne Rombouts

Tinne Rombouts is blij de bezorgdheid van de Vlaamse Jeugdraad over de precieze reikwijdte van het voorstel te hebben weggenomen. Met de term landelijk georganiseerde jeugdverenigingen worden alle organisaties erkend en gesubsidieerd volgens het decreet van 20 januari 2012 bedoeld, dus zowel de landelijke jeugdverenigingen met lokale afdelingen, bijvoorbeeld Chiro, Scouts en Gidsen, KSA, KAJ, FOS, als landelijke jeugdorganisaties die geen lokale afdelingen hebben zoals de cultuureducatieve organisaties, maar ook de politieke jongerenbewegingen en de verenigingen voor informatie en participatie, bijvoorbeeld StampMedia, Mooss, Artforum, Awel, AmuseeVous. Onder het begrip 'lokale afdelingen' worden alle lokale antennes begrepen, ook al worden ze anders genoemd, bijvoorbeeld de aangesloten ledenorganisaties van de werkingen met kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare situaties.

Die interpretatie blijkt ook in de brief die minister Gatz in maart van dit jaar naar alle gemeentebesturen zond om gegevens op te vragen: "Het erkende jeugdwerk kan voor zijn lokalen genieten van een vrijstelling van onroerende voorheffing. ...Ik schaar me dan ook (samen met collega Turtelboom) achter een initiatief om deze vrijstelling voor het jeugdwerk op een eenvoudige wijze decretaal te regelen. Het principe dat elk erkend lokaal en Vlaams jeugdwerkinitiatief automatisch van deze vrijstelling kan genieten, staat hierbij voorop.". En verder verduidelijkt de minister wat onder jeugdwerk moet worden verstaan: "...sociaal-cultureel werk op basis van niet commerciële doelen voor of door de jeugd van drie tot en met dertig jaar, in de vrije tijd, onder educatieve begeleiding en ter bevordering van de algemene en integrale ontwikkeling van de jeugd die daaraan deelneemt op vrijwillige basis."

Eens een voorstel van decreet goedgekeurd is, moet het inderdaad correct worden uitgevoerd. Het parlement rekt erop dat de administratie de nodige informatiecampagnes zal voeren, en begeleidingstrajecten zal uitzetten. Een goede overgangsregeling en correcte informatie en eventueel zelfs begeleiding bij bezwaren zijn wezenlijk. CD&V heeft alvast zijn Brusselse parlementsleden gevraagd om dezelfde regeling in te voeren in hun gewest.

3. Tussenkomst van Joris Vandenbroucke

Joris Vandenbroucke is verheugd dat de indieners en de Vlaamse Jeugdraad op dezelfde lijn zitten over het toepassingsgebied. Sp·a zal het voorstel met overtuiging goedkeuren.

4. Tussenkomst van Björn Rzoska

Björn Rzoska herinnert aan een poging van zijn partij, bij monde van Bart Caron, om dit probleem op te lossen. Hij is blij met dit voorstel dat de Vlaamse Jeugdraad ook genegen is. In zijn antwoord komt minister Gatz grotendeels tegemoet aan de opmerkingen van de Vlaamse Jeugdraad, dus ook Groen zal het voorstel met veel plezier steunen.

5. Tussenkomst van Willem-Frederik Schiltz

Willem-Frederik Schiltz zegt ook de steun van Open Vld toe. De automatische toekenning van een recht zonder bureaucratie klinkt zijn fractie als muziek in de oren.

V. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen

De vier artikelen en de eindstemming over het voorstel van decreet van Tinne Rombouts, Miranda Van Eetvelde, Lionel Bajart, Marius Meremans, Caroline Bastiaens en Bart Nevens houdende wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat de vrijstelling van onroerende voorheffing voor jeugdwerkorganisaties en jeugdverblijfcentra betreft (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 778/1) wordt eenparig met 12 stemmen aangenomen.

Jan HOFKENS,
voorzitter

Björn RZOSKA,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

FOS	Federatie voor Open Scoutisme
GIS	geografisch informatiesysteem
KAJ	Kristelijke Arbeidersjongeren
KSA	Katholieke Studentenactie
MAGDA	maximale gegevensdeling tussen administraties